

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието*
(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)	Нормативен акт: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за период октомври 2019 г.	Дата: септември 2019 г.
Контакт за въпроси: Мария Иванова Апостолова директор на дирекция „Правна”, Дирекция за национален строителен контрол	Телефон: 02/9159167

1. Дефиниране на проблема:

В действащия Закон за устройство на територията (ЗУТ) е налице непълнота, касаеща правомощията на органите на Дирекция за национален строителен контрол (ДНСК) и функциите на консултантите, които извършват оценка на съответствие на инвестиционните проекти и/или упражняват строителен надзор и на останалите участници в строителния процес. Липсва възможност органите на ДНСК да извършват служебна проверка на комплексния доклад на консултанта, въз основа на който са одобрени инвестиционните проекти и е издадено разрешението за строеж и да извършват проверки на дейността на лицата, упражняващи строителен надзор по време на строителството. Установена е недостатъчна строгост на изисквания в действащия ЗУТ към лицата, които кандидатстват за получаване на удостоверение за оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор.

Липсват административнонаказателни състави за налагане на имуществена санкция на юридически лица и еднолични търговци – строители, лица, упражняващи строителен надзор и лица, упражняващи авторски надзор, неизпълнили задълженията си по ЗУТ.

Липсват административнонаказателни състави за проектантите и лица, упражняващи технически контрол по част „Конструктивна“, неизпълнили законовите си задължения, както и налагането на глоба на правоспособни физически лица, чрез които се осъществяват дейностите по оценяване съответствието на проектите и/или строителен надзор на строежите за други нарушения на ЗУТ и актовете по неговото прилагане.

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Контролът, упражняван от консултанта в етапа на инвестиционното проектиране, чрез изготвяне на комплексен доклад и в етапа на строителството не е ефективен.

Необходимо е предприемане на мерки за повишаване на качеството и контрола върху дейността на консултантите, които извършват оценка на съответствие на инвестиционните проекти и/или упражняват строителен надзор и на останалите участници в строителния процес. Органите на ДНСК не разполагат с необходимите им механизми за прилагане на ефективен контрол върху дейността на консултантите, оценяващи съответствието на инвестиционните проекти и лицата, упражняващи строителен надзор. В действащия ЗУТ не е предвидена възможност органите на ДНСК

да извършват служебна проверка на комплексния доклад на консултанта, въз основа на който са одобрени инвестиционните проекти и е издадено разрешението за строеж. Липсва възможност, относно извършването от органите на ДНСК на проверки на дейността на лицата, упражняващи строителен надзор по време на строителството.

Практиката показва, че в действащия ЗУТ са регламентирани изисквания към лицата, кандидатстващи за получаване на удостоверение за оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор, които не са достатъчни..

В действащия ЗУТ не е предвидено изискване управителят на юридическото лице, кандидатстващо за издаване на удостоверение, да е техническо правоспособно лице по чл. 229 от ЗУТ, като и членовете на органите на юридическото лице или едноличния търговец, както и наетите от тях по трудов или друг договор физически лица да са специалисти със завършено висше образование с образователно-квалификационна степен „магистър“, да притежават техническа правоспособност по чл. 229 от ЗУТ.

В действащия ЗУТ не е предвидено изискване консултантът да не може да сключва договор за изпитвания в лаборатории на строителя или на свързани с него лица, когато упражнява строителен надзор на строеж, изпълняван от същия строител.

Към настоящия момент в ЗУТ не е предвидено изискване консултантът да не може да сключва договор за строителен надзор за строежи, за които той или наетите от него по друго, различно от трудово правоотношение физически лица са строители и/или доставчици на машини, съоръжения, технологично оборудване, както и свързаните с тях лица по смисъла на Търговския закон. Липсва и изискване консултантът да не може да сключва договор за оценяване съответствието на проекта за строежи, за които той или наетите от него по друго, различно от трудово правоотношение физически лица са проектанти и/или строители, и/или доставчици на машини, съоръжения, технологично оборудване, както и свързаните с тях лица по смисъла на Търговския закон.

В действащия ЗУТ липсва възможност за включване в обхвата за съответствие на инвестиционните проекти на националните изисквания за влягане на строителните продукти в строежите на предвидените в проекта експлоатационни характеристики на строителните продукти.

В действащия ЗУТ не е предвидено с какъв документ се удостоверява приетата от експертния съвет на одобряващата администрация оценка за съответствие.

Към настоящия момент в ЗУТ не е регламентиран документът, с който се извършва оценката за съответствие на част „Конструктивна“ от лицето, упражняващо строителен надзор.

Липсва изискване за обема и съдържанието на окончателния доклад, изготвен от лицето, упражняващо строителен надзор.

В действащия ЗУТ не е предвидена възможност регистрираните лица да могат да подават писмено заявление до органа по регистрирането за продължаване на удостоверението за нов срок от 5 години.

В действащия ЗУТ не са предвидени административнонаказателни състави за налагане на имуществена санкция на юридически лица и еднолични търговци – строители, лица, упражняващи строителен надзор и лица, упражняващи авторски надзор, неизпълнили задълженията си по ЗУТ.

Липсват административнонаказателни състави за проектанти и лица, упражняващи технически контрол по част „Конструктивна“, неизпълнили законовите си задължения, както и налагането на глоба на правоспособни физически лица, чрез които се осъществяват дейностите по оценяване съответствието на проектите и/или строителен надзор на строежите за други нарушения на ЗУТ и актовете по неговото

прилагане.

Необходимо е създаването на нови и прецизиране на административнонаказателните разпоредби за извършените от участниците в строителството административни нарушения на разпоредбите на ЗУТ.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

В действащия ЗУТ изискванията към фирмите за получаване на удостоверение за упражняване на дейността по оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор не са достатъчни за упражняване на ефективен контрол в строителството.

Към настоящия момент не съществува нормативно основание за упражняване на контрол от органите на ДНСК върху дейността на консултанта.

При ревизия на санкционния режим по ЗУТ се установи необходимост от създаване на нови и прецизиране на административнонаказателните разпоредби за извършените от участниците в строителството административни нарушения на разпоредбите на ЗУТ.

Практиката на ДНСК по административнонаказателни дела, с предмет наказателни постановления срещу физически лица от екипа на надзорни фирми показва, че съдът отменя голяма част от същите с мотиви, че липсват административнонаказателни състави за проектанти и лица, упражняващи технически контрол по част „Конструктивна“, неизпълнили законовите си задължения.

Поради изложеното, не е налице възможност описаните проблеми да се решат без промяна в нормативния акт, а единствено в рамките на съществуващото законодателство или чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. В тази връзка е необходимо да се предприемат действия по изменение и допълнение на разпоредбите на чл. 142, чл. 156, чл. 162, чл. 166, чл. 167, чл. 168, чл. 222, чл. 232 и чл. 237 от ЗУТ.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт.

2. Цели: Основните цели, които ще бъдат постигнати с промените в наредбата са:

-Целта на предлаганите промени е постигането на по-качествен и ефективен контрол, упражняван от консултанта в етапа на инвестиционното проектиране, чрез изготвяне на комплексен доклад и в етапа на строителството.

Създаването на правно основание за контрол от органите на ДНСК върху дейността на консултантите, оценяващи съответствието на инвестиционните проекти и/или лицата, упражняващи строителен надзор и останалите участници в строителния процес.

Завишаване на изисквания към лицата, кандидатстващи за удостоверения за упражняване на дейността консултант, извършващ оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор.

Създаване на нови и прецизиране на административнонаказателните разпоредби за извършените от участниците в строителството административни нарушения на разпоредбите на ЗУТ.

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

- Дирекция за национален строителен контрол;
- Лицата, упражняващи дейността консултант, проектант и строител;
- Браншови организации - Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, Камарата на архитектите в България, Българската Асоциация на архитектите и инженерите – консултанти, Камарата на строителите.

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

4. Варианти на действие:

4.1. Вариант 0 „Без действие”

Ако не се предприемат никакви действия органите на ДНСК няма да разполагат с необходимите им механизми за прилагане на ефективен контрол върху дейността на консултантите, оценяващи съответствието на инвестиционните проекти и лицата, упражняващи строителен надзор, което ще рефлектира върху качеството на тази дейност. При този вариант няма да се упражнява по-ефективен и качествен контрол от лицата, упражняващи дейността консултант, извършващ оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор.

При този вариант „няма да се осъществява ефективна превенция върху участниците в строителството чрез санкционни разпоредби за нарушения, извършвани от същите. При липсата на установени санкции за нарушение на съответните правила, лицата, упражняващи дейността консултант, извършващ оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор и останалите участниците в строителството могат да имат мотив да ги нарушават. Липсата на механизми за въздействие намалява възможностите за контрол в строителството.

4.2. Вариант на действие 1 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на ЗУТ”

Този вариант означава да се предприемат ефективни действия, с които ще се постигне подобряване на качеството и ефективността на контрола, упражняван от консултанта в етапа на инвестиционното проектиране, чрез изготвяне на комплексен доклад и в етапа на строителството.

С приемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията ще се допусне изменение на нормите на чл. 142, чл. 156, чл. 162, чл. 166, чл. 167, чл. 168, чл. 222, чл. 232 и чл. 237 от ЗУТ:

- Органите на ДНСК ще разполагат с необходимите им механизми за прилагане на контрол върху дейността на консултантите, оценяващи съответствието на инвестиционните проекти и лицата, упражняващи строителен надзор.
- В ЗУТ ще бъдат определени по-завишени изисквания към лицата, кандидатстващи за удостоверения за упражняване на дейността консултант, извършващ оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор.
- Ще се въведе изискване консултантът да не може да сключва договор за изпитвания в лаборатории на строителя или на свързани с него лица, когато упражнява строителен надзор на строеж, изпълняван от същия строител.
- Ще се въведе изискване консултантът да не може да сключва договор за строителен надзор за строежи, за които той или наетите от него по друго, различно от трудово правоотношение физически лица са строители и/или доставчици на машини, съоръжения, технологично оборудване, както и свързаните с тях лица по смисъла на Търговския закон. Липсва и изискване консултантът да не може да сключва договор за оценяване съответствието на проекта за строежи, за които той или наетите от него по друго, различно от трудово правоотношение физически лица са проектанти и/или строители, и/или доставчици на машини, съоръжения, технологично оборудване, както и свързаните с тях лица по смисъла на Търговския закон.
- В обхвата на оценката за съответствие на инвестиционните проекти ще се включи и проверка на националните изисквания за влягане на строителните продукти в строежите на предвидените в проекта експлоатационни характеристики на строителните продукти.
- В ЗУТ ще бъде определен документът, който ще удостоверява приетата от експертния съвет на одобряващата администрация оценка за съответствие.
- В ЗУТ ще бъде определен документът, с който се извършва оценката за съответствие на част „Конструктивна“ от лицето, упражняващо строителен надзор.
- Ще бъдат регламентирани изискванията за обема и съдържанието на окончателния доклад, изготвен от лицето, упражняващо строителен надзор.
- В ЗУТ ще бъде предвидена възможност регистрираните лица, които упражняват дейността консултант, извършващ оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор да могат да подават писмено заявление до органа по регистрирането за продължаване на удостоверението за нов срок от 5 години.
- Ще се създадат нови и ще прецизират действащите административнонаказателните разпоредби за извършените от участниците в строителството административни нарушения на разпоредбите на ЗУТ.

Препоръчителният вариант за действие е вариант на действие 1 „Приемане на проект на Закон за изменение и допълнение на ЗУТ”.

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

5. Негативни въздействия:

Вариант 0 „Без действие“

При този вариант на действие няма да се подобри качеството на дейността на лицата, упражняващи дейността консултант, извършващ оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор върху процеса на проектиране и строителство. В ЗУТ няма бъдат определени по-завишени изисквания към лицата, кандидатстващи за удостоверения за упражняване на дейността консултант, извършващ оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор. Няма да бъдат регламентирани и по-завишени изисквания към лицата при упражняване на дейността консултант, извършващ оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор върху процеса на проектиране и строителство. Ще продължи досегашната практика, която води до липса на ефективен контрол от страна на лицата, упражняващи дейността консултант, извършващ оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор върху процеса на проектиране и строителство.

Органите на ДНСК няма да разполагат с необходимите механизми за прилагане на ефективен контрол върху дейността на консултантите, оценяващи съответствието на инвестиционните проекти и лицата, упражняващи строителен надзор.

Няма да се осъществява ефективна превенция върху участниците в строителството чрез санкционни разпоредби за нарушения, извършвани от същите.

5.2. Вариант 1 „Действие – приемане на изменения и допълнения в Закона за устройство на територията“

Не се очакват негативни въздействия при прилагането на този вариант на действие.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

6. Положителни въздействия:

6.1. Вариант 0 „Без действие“

При този вариант не се очакват положителни въздействия по отношение идентифицираните групи заинтересовани страни.

При този вариант няма да се подобри качеството на дейността на лицата, извършващи оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор върху процеса на проектиране и строителство. Няма да се постигне по-ефективен контрол върху дейността на консултантите, упражняващи строителен надзор и останалите участници в строителния процес.

При този вариант няма да се осъществява ефективна превенция върху участниците в

строителството чрез санкционни разпоредби за нарушения, извършвани от същите.

6.2. Вариант 1 „Действие – приемане на изменения и допълнения в Закона за устройство на територията“

При този вариант се очакват положителни въздействия по отношение на заинтересованите страни.

При този вариант на действие ще се подобри качеството на дейността на лицата, извършващи оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор върху процеса на проектиране и строителство.

Органите на ДНСК ще разполагат с необходимите механизми за прилагане на ефективен контрол върху дейността на консултантите, оценяващи съответствието на инвестиционните проекти и лицата, упражняващи строителен надзор.

Този вариант на действие ще осигури осъществяване на ефективна превенция върху участниците в строителството чрез санкционни разпоредби за нарушения, извършвани от същите.

Ще бъде повишено качеството на контрола върху процесите на проектиране и строителство.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

7. Потенциални рискове:

Не са идентифицирани потенциални рискове при приемането на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията.

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- ☐ Ще се повиши
☐ Ще се намали
☒ Няма ефект

Не се очакват промени в административната тежест поради факта, че голяма част от изискуемите документи за физическите и юридически лица ще се изискват по служебен път.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не създават нови регулаторни режими.

9. Създават ли се нови регистри?

Не се създават нови регистри.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те.....

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- ☐ Актът засяга пряко МСП
- ☐ Актът не засяга МСП
- ☒ Няма ефект

С оглед намаляването на административната тежест за физическите и юридически лица, не се очакват преки ефекти върху МСП при приемане на предложените нормативни промени.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- ☐ Да
- ☒ Не

12. Обществени консултации:

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации (<http://www.strategy.bg/PublicConsultations>), на интернет страницата на МРРБ (<http://www.mrrb.government.bg/>) и на интернет страницата на ДНСК (<http://www.dnsk.mrrb.government.bg/>), като на основание чл. 26, ал. 4, изр. първо от Закона за нормативните актове, срокът за получаване на предложения и становища е 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- ☐ Да
- ☒ Не

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Мария Апостолова – директор на дирекция „Правна” при ДНСК.

Дата: 04.09.2019 г.

Подпис:

